

កម្មវិធីពន្លត់ចំណេះ ៖ ទិន្នន័យ និងការពិភាក្សាដើម្បីការអភិវឌ្ឍនៅកម្ពុជា

សេចក្តីសង្ខេបការឆ្លុះបញ្ចាំង

ថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ រាជធានីភ្នំពេញ

The Asia Foundation

បាតកា

- សេចក្តីផ្តើម
- សេចក្តីសង្ខេបបទបង្ហាញស្តីពីចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ថ្មីៗដែលទទួលបានពីការសិក្សាដើមគ្រា (baseline study) ក្នុងកម្មវិធីពន្លកចំណេះ
- ការនិយាយបំផុសគំនិត (Ignite Talks)
- ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើការអនុវត្តប្រកបដោយបរិយាបន្ន ៖ ចំណុចសំខាន់ៗ
- មតិយោបល់ពីអ្នកចូលរួម
- កម្មវិធីពន្លកចំណេះ ៖ សំណួរ និងចម្លើយ

សេចក្តីផ្តើម

ព្រឹត្តិការណ៍ឆ្លុះបញ្ចាំងកម្មវិធីពន្លឺកចំណេះ

- រៀបចំឡើងនៅថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ
- គាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី
- អនុវត្តដោយអង្គការមូលនិធិអាស៊ី
- អ្នកចូលរួមសរុប ១២៧ នាក់ (ជនមានពិការភាព ៧ នាក់ និងស្ត្រី ៥១ នាក់) មកពីរាជរដ្ឋាភិបាល វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ សាកលវិទ្យាល័យ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល និងស្ថានទូតអូស្ត្រាលី
- អ្នកចូលរួម បានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពដូចខាងក្រោម ៖
 - ✓ កម្មវិធីការនិយាយបំផុសគំនិត(ignite talk) ដែលលើកឡើងពីសកម្មភាពចូលរួមដែលដឹកនាំដោយយុវជន វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងយុវជនក្នុងគោលនយោបាយរៀបចំទីក្រុង
 - ✓ ពិពណ៌ដែលបង្ហាញពីការស្រាវជ្រាវ ការផ្សព្វផ្សាយ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមបរិយាបន្នសង្គម
 - ✓ ការឆ្លុះបញ្ចាំងជាក់ស្តែងជាមួយអ្នកចូលរួម តាមរយៈវគ្គស្ទង់មតិបែបអន្តរកម្ម ដើម្បីប្រមូលមតិយោបល់ និងធាតុចូលនានា
 - ✓ ការពិភាក្សាស៊ីជម្រៅជាមួយដៃគូជុំវិញសកម្មភាពកម្មវិធី។

ពិធីបើកការងារបណ្តុះបណ្តាល ការយល់ដឹង និងបទពិសោធន៍ ផ្សេងៗ

Australian Aid   The Asia Foundation

Ponlok Chomnes: Data and Dialogue for Development in Cambodia

Engaging Cambodia's knowledge sector actors to increase evidence-based and inclusive policymaking.

Phase 1 2019-2023

Enhancing the capacity of the knowledge sector institutions

Phase 2 2023-2027

Supporting policy processes are based on diverse evidence and informed by inclusive dialogue

Integrating gender equality, disability and social inclusion, and climate change considerations

- Credible and diverse evidence
- Effective and accessible communications
- Inclusive dialogues
- Substantial engagement of women and marginalised groups

ចំណុចចាប់ផ្តើមរបស់យើង ៖ លទ្ធផលនៃការសិក្សាដើមគ្រាពីឆ្នាំ២០២៣

ចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួនពីការសិក្សាមូលដ្ឋាន ៖

- ក្នុងចំណោមរបាយការណ៍ អត្ថបទ និងសេចក្តីសង្ខេបចំនួន ២៥ (បោះពុម្ពផ្សាយនៅអំឡុងឆ្នាំ២០២២-២០២៣) ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយតិចជាង ២០% មានអ្នកនិពន្ធដំបូងជាស្រ្តី។
- ក្នុងចំណោមឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយទាំង ២៥ នេះ មានឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយតែ ១៩% ប៉ុណ្ណោះ ដែលបំពេញចំណុចដៅនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដោយផ្អែកលើបញ្ជីត្រួតពិនិត្យឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។
- ការពឹងផ្អែកខ្លាំងលើការផ្សព្វផ្សាយក្នុងទម្រង់អត្ថបទ ដោយមិនសូវមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងឆ្ពោះទៅរកការផ្សព្វផ្សាយក្នុងទម្រង់ពហុប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ (multimedia) ឬការផ្សព្វផ្សាយប្រកបដោយបរិយាបន្ន (ក្នុងចំណោមឯកសារស្រាវជ្រាវដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយទាំងនេះ គ្មានឯកសារណាប្រើប្រាស់ទម្រង់ពហុប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឡើយ)។
- ការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន នៅមានកម្រិត (ក្នុងការពិភាក្សាទាំង ១៥ ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណជាមួយវាគ្មិន ៧៨ នាក់ វាគ្មិន ១៩ នាក់ជាស្រ្តី)។

ភាពចាំបាច់នៃការស្រាវជ្រាវ ទំនាក់ទំនង និងការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន

- ត្រូវការកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដែលកាន់តែមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដើម្បីបង្កើនតុល្យភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យស្រាវជ្រាវ
- ត្រូវតែជំរុញឱ្យក្រុមមិនសូវមានតំណាង ចូលរួមជាប្រព័ន្ធក្នុងការពិភាក្សាគោលនយោបាយ
- ចាំបាច់ត្រូវធានាថា អ្នកស្រាវជ្រាវអនុវត្តគោលការណ៍បរិយាបន្ន។

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃកម្មវិធីពន្លឺកម្រិត៖ ដំណាក់កាលទី ២

ការផ្ដោតកាន់តែខ្លាំងលើការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយបរិយាបន្ន តាមរយៈបញ្ហាគោលនយោបាយចំនួន ១២

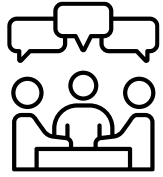
ភាពប្រសើរឡើងនៃលទ្ធផលស្រាវជ្រាវប្រកបដោយបរិយាបន្ន

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយចំនួន ៣៨ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤។ ក្នុងនោះ ៣៤% មានអ្នកនិពន្ធដំបូងជាស្រ្តី។

ការពង្រឹងការរួមបញ្ចូល សមភាពយេនឌ័រ និងបរិយាបន្នសង្គម (GEDSI) ៖

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការរួមបញ្ចូល GEDSI បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ គោលការណ៍ណែនាំ និងឧបករណ៍ ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងសាកល្បង។

ការពង្រីកការចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន

ការពិភាក្សាគោលនយោបាយចំនួន ៣១ លើកក្នុងឆ្នាំ២០២៤ និងមានអ្នកចូលរួមសរុប ១.៩៩០ នាក់ ៖ ស្រ្តី ៣៩% និង ៣% មកពីក្រុមដែលមិនសូវមានតំណាងផ្សេងទៀត។

គម្រោងដែលគាំទ្រដោយកម្មវិធីពន្លឺកម្រិត៖ បែងចែកតាមវគ្គសំយ

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ទេសន្តរប្រវេសន៍ ជីវភាពរស់នៅ កសិកម្មដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ កិច្ចគាំពារសង្គម

ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយបរិយាបន្ន

ការអប់រំបរិយាបន្ន ការអភិវឌ្ឍជនបទ អភិបាលកិច្ច ការចូលរួមរបស់សហគមន៍

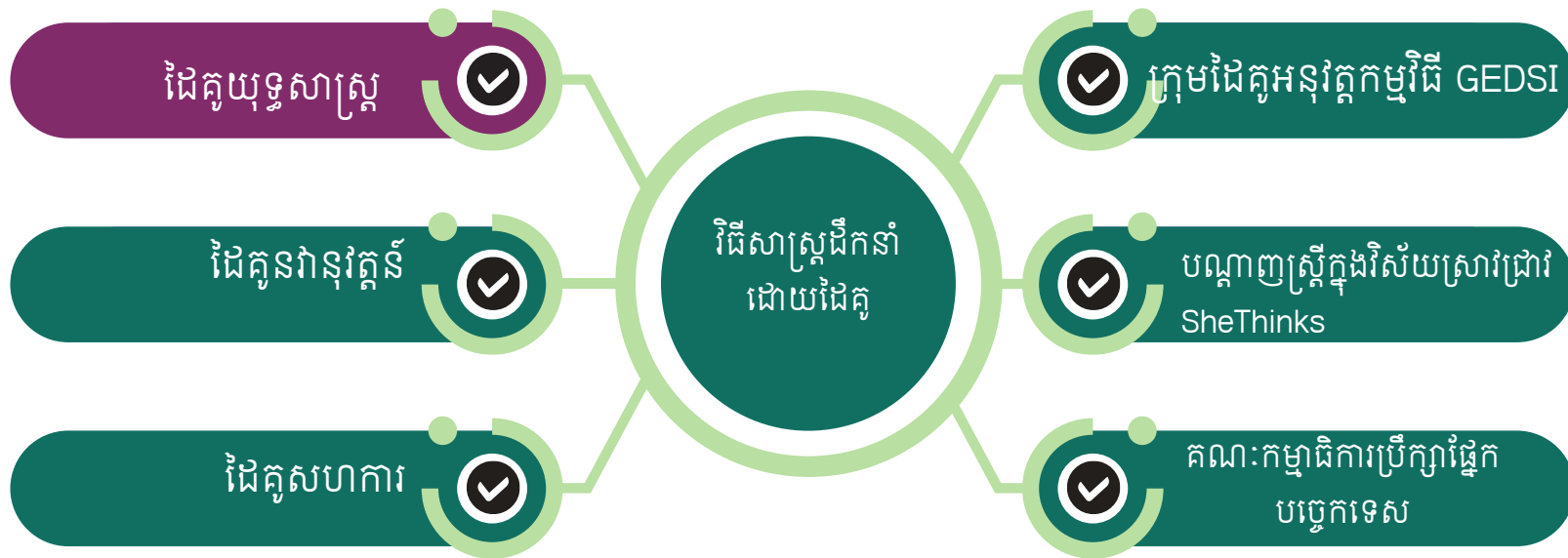
អភិបាលកិច្ច និងទិន្នន័យបើកទូលាយ

ទិន្នន័យបើកទូលាយ ការរៀបចំថវិកា និងការធ្វើផែនការនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ការបង្កើតស្ថិតិ

យុវជន និងការបង្កើនភាពអង់អាចរបស់ស្រ្តី

អាហារូបករណ៍ស្រាវជ្រាវសម្រាប់យុវជនវ័យក្មេង និងប្រកបដោយបរិយាបន្ន ការចូលរួមរបស់យុវជន

ដៃគូជាចំណុចស្នូលនៃកម្មវិធីពន្លឺកម្រិតខ្ពស់៖

ភស្តុតាងនៃស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដែលពិគ្រោះយោបល់ជាមុនលើទិន្នន័យដែលផលិតដោយ ដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ

ការសាកល្បងទម្រង់ផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ ដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផលរកឃើញតាមរបៀបដែលកាន់តែប្រកបដោយ យុទ្ធសាស្ត្រ

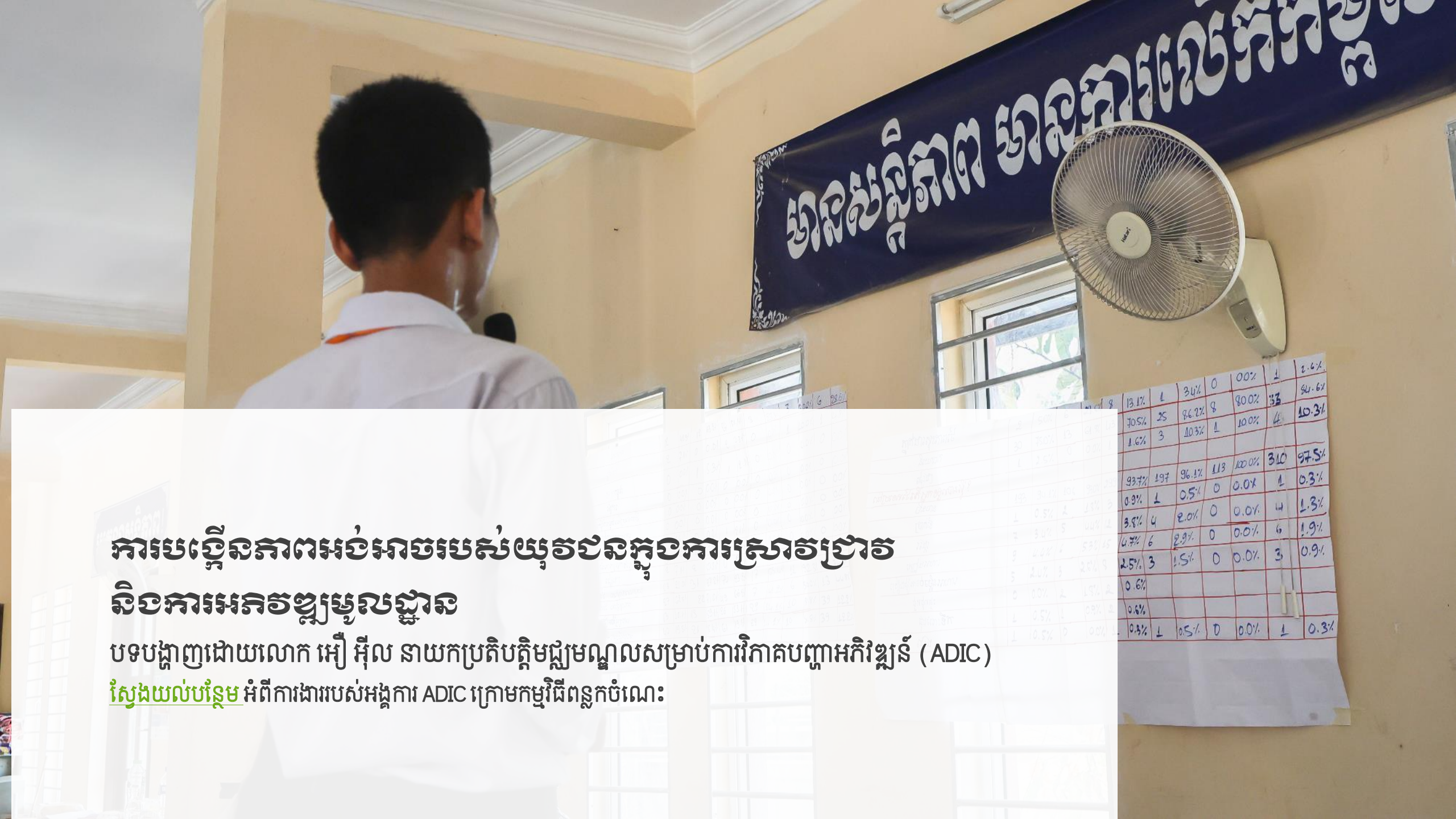
ការលើកកម្ពស់ កិច្ចសហការរវាងរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងផ្តល់យោបល់ (think tanks) តាមរយៈមូលនិធិជំរុញការចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយ និងមូលនិធិខ្នាតតូចផ្សេងទៀត

ដៃគូកំពុងសាកល្បងគំរូផ្សេងៗ នៃការពិភាក្សាគោលនយោបាយប្រកបដោយបរិយាបន្ន

ករណីពីកម្មវិធីការនិយាយបំផ្លុះសំនិត (Ignite Talks)

វិទ្យាស្ថាន បាលីវិទ្យាស្ថាន

**ការបង្កើនភាពអចរាចរបស់យុវជនក្នុងការស្រាវជ្រាវ
និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន**
បទបង្ហាញដោយលោក អៀ អ៊ុល នាយកប្រតិបត្តិមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ (ADIC)
ស្វែងយល់បន្ថែម អំពីការងាររបស់អង្គការ ADIC ក្រោមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ

13.1%	1	30%	0	00%	1	2.6%
70.5%	25	96.2%	8	90.0%	33	90.6%
1.6%	3	103%	1	100%	4	10.3%
93.7%	197	96.1%	113	100.0%	310	97.5%
0.9%	1	0.5%	0	0.0%	1	0.3%
3.8%	4	2.0%	0	0.0%	4	1.3%
4.7%	6	2.9%	0	0.0%	6	1.9%
2.5%	3	1.5%	0	0.0%	3	0.9%
0.6%						
0.6%						
0.4%	1	0.5%	0	0.0%	1	0.3%

ការបង្កើនភាពអប់រំអាចរបស់យុវជនក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន

• អង្គការ ADIC បានបណ្តុះបណ្តាលយុវជនលើជំនាញស្រាវជ្រាវ និងជំនាញប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចបង្កើតសារផ្នែកលើកស្ទួយតាមដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីតម្រូវការជាក់ស្តែងក្នុងសហគមន៍។

• ការបណ្តុះបណ្តាលយុវជនស្តីពីវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ បានបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការចូលរួមជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន មិនត្រឹមតែក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក្នុងនាមជាអ្នករួមចំណែកក្នុងដំណើរការវិភាគទិន្នន័យផងដែរ។

• តាមរយៈសកម្មភាពត្រាប់តាម (mock) ក្រុមប្រឹក្សាយុវ សិស្សនិស្សិតទទួលបានបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែង ពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការរៀបចំផែនការក្នុងមូលដ្ឋាន ជាពិសេសផែនការវិនិយោគយុវ។

• ទោះបីជាកំពុងសិក្សាក្តី ក៏យុវជននៅតែអាចចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ តាមរយៈការចូលរួមក្នុងយន្តការដែលមានស្រាប់ ដូចជា កិច្ចប្រជុំយុវ។ នេះបង្ហាញថា អាយុ និងស្ថានភាពជាសិស្សនិស្សិត មិនមែនជាឧបសគ្គចម្បងឡើយ។

អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងវិធីសាស្ត្រចូលរួម

បទបង្ហាញដោយបណ្ឌិត សំ ចាន់ធី ប្រធានក្រុមស្រាវជ្រាវ
វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច (NISA)

ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការងាររបស់ NISA ក្រោមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ

អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងវិធីសាស្ត្រចូលរួម ៖ ករណីសិក្សាស្តីពីកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ និងការបន្តរំលឹកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតំបន់ឆ្នេររបស់កម្ពុជា

- ការស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គួរចាប់ផ្តើមពីការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រសមស្រប និងការគូសផែនទីសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធានាថា ដំណើរការនេះមានការរៀបចំត្រឹមត្រូវ និងមានចេតនាច្បាស់លាស់។
- ការជំរុញការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការស្រាវជ្រាវទាំងមូល ជាពិសេសតាំងពីដំណាក់កាលដំបូង ជួយធានាថា អ្នកពាក់ព័ន្ធទទួលបានព័ត៌មាន ការវិនិយោគ និងមានទំនោរប្រើប្រាស់លទ្ធផលរកឃើញពីការស្រាវជ្រាវក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ។
- អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួម សម្រាប់ការបង្កើតគោលនយោបាយ មិនស្តែងឡើងតែម្តង។ ការរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកឆ្លើយតប និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការនេះទាំងមូល ជំរុញឱ្យមានការផ្តល់ធាតុចេញជាច្រើនលើកច្រើនសា ពង្រឹងភាពម្ចាស់ការ និងបង្កើនភាពពាក់ព័ន្ធ។
- ការស្រាវជ្រាវគួរផ្សព្វផ្សាយក្នុងទម្រង់ ដែលសមស្របសម្រាប់ក្រុមគោលដៅផ្សេងៗ មានជាអាទិ៍សមាជិកសហគមន៍ អ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ ឬសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង និងភាពគ្របដណ្តប់។
- នៅពេលដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ពួកគេអាចរួមចំណែកទៅតាមជំនាញឯកទេស និងតួនាទីរបស់ខ្លួន ហើយនេះនឹងធ្វើឱ្យគោលនយោបាយកាន់តែឆ្លុះបញ្ចាំងពីកស្តតាង និងបរិបទ។

ដំណើរការបង្កើតគោលការណ៍លោសាំស្តីពីការពិភាក្សាប្រកប ដោយបរិយាបន្ន

បទបង្ហាញដោយលោក មៀន វិបុល រតនៈ អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង អង្គការជនពិការកម្ពុជា (CDPO) និង
កញ្ញា ឈុន ចរិយា អ្នកសម្របសម្រួលការតស៊ូមតិ និងការបង្កើតបណ្តាញ អង្គការនារីដើម្បីសន្តិភាព (WPM)
ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការងាររបស់អង្គការ [CDPO](#) និងអង្គការ [WPM](#) ក្រោមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ

ដំណើរការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន

- ការធានានូវការចូលរួមដោយបើកទូលាយ និងប្រកបដោយអត្ថន័យរបស់ក្រុមជួបការលំបាក ជាកត្តាសំខាន់ ដើម្បីឱ្យពួកគេមានឱកាសលើកឡើងពីការព្រួយបារម្ភ តម្រូវការ និងទស្សនៈយល់ឃើញ នៅក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ។
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការពិភាក្សាដែលមានប្រសិទ្ធភាពគឺជា “ឯកសាររស់” ដែលវិវត្តទៅតាមតម្រូវការរៀនសូត្រ និងអាចកែសម្រួលទៅតាមបរិបទមូលដ្ឋាន និងការប្រែប្រួលឌីណាមិក។
- ការបង្កើតគោលការណ៍ប្រកបដោយបរិយាបន្ន តម្រូវឱ្យមានការធ្វើការជាមួយក្រុមតួអង្គចម្រុះ ដូចជា គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកជួយពិនិត្យឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ចាប់ពីអ្នកអនុវត្តន៍ជួរមុខ រហូតដល់កម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំ។
- ការផ្ទៀងផ្ទាត់គោលការណ៍ណែនាំតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ ធានាថា គោលការណ៍ណែនាំទាំងនោះផ្អែកលើតម្រូវការជាក់ស្តែង និងបង្កើនការទទួលយកដោយក្រុមដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត។
- ការសាកល្បងគោលការណ៍ណែនាំក្នុងការពិភាក្សាជាក់ស្តែង ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ដូចជា បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ និងការសង្កេតដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ផ្តល់ធាតុចូលជាក់ស្តែងសម្រាប់ការសម្រិតសម្រាំងវិធីសាស្ត្រនេះ។

ការចូលរួមរបស់យុវជនក្នុងការរៀបចំ គោលនយោបាយទីក្រុង

បទបង្ហាញដោយលោក សេស អារុណសក្កា អ្នកស្រាវជ្រាវនៃវេទិកាអនាគត
ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការងាររបស់វេទិកាអនាគត ក្រោមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ

ការចូលរួមរបស់យុវជនក្នុងការរៀបចំ គោលនយោបាយទីក្រុង

- ការសម្រេចចិត្តនៅថ្ងៃនេះនឹងជះឥទ្ធិពលលើអនាគតរបស់យុវជន។ ដូច្នេះ ការជំរុញឱ្យពួកគេចូលរួមតាំងពីដំបូង នឹងធានាភាពពាក់ព័ន្ធយូអង្វែង។
- សកម្មភាព ដូចជា ការដើរអង្កេតពិភាក្សាគោលនយោបាយ (policy walk) ការសង្កេតមើលសហគមន៍ និងការសហការគ្នារៀបចំ (co-design roundtable) អាចឱ្យយុវជនចូលរួមតាមរបៀបដែលជាក់ស្តែង និងផ្តោតលើជំនឿស្រាយ។
- ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្សព្វផ្សាយប្រកបដោយយុទ្ធសាស្ត្រ ជួយឱ្យសំឡេងរបស់យុវជនផ្សាយទៅដល់ក្រុមគោលដៅទូលំទូលាយ និងជះឥទ្ធិពលលើការពិភាក្សាគោលនយោបាយ។
- វេទិកាអនាគតច្របាច់បញ្ចូលគំនិតផ្តួចផ្តើមសហគមន៍តាមបែបពីក្រោមទៅលើ ជាមួយនឹងការចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយតាមបែបពីលើចុះក្រោម ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរយូរអង្វែង។
- ការស្រាវជ្រាវស្តីពីការបង្កើតផ្លូវថ្មីរឹងក្នុងទីក្រុង (urban walkability) បានរួមចំណែកដល់ការបង្កើតផ្លូវថ្មីរឹងក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ នេះបង្ហាញពីរបៀបដែលការរៀបចំ ដែលដឹកនាំដោយយុវជន និងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើមនុស្ស អាចផ្តល់ព័ត៌មានដល់លទ្ធផលគោលនយោបាយជាក់ស្តែង។

ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើការអនុវត្ត
ប្រកបដោយបរិយាបន្ន៖
ចំណុចសំខាន់ៗ

កត្តាទាញចម្រុះ និងប្រកបដោយបរិយាបន្ន

- ចាំបាច់ត្រូវផ្លាស់ប្តូរពីការស្រាវជ្រាវបែបត្រឡប់ថយក្រោយ ទៅជាការស្រាវជ្រាវដែលកាន់តែមានលក្ខណៈសំឡឹងឆ្ពោះទៅមុខ។ ការស្រាវជ្រាវដែលផ្តោតខ្លាំងពេកលើបញ្ហាពីអតីតកាល អាចនាំទៅរកការឆ្លើយតបផ្នែកគោលនយោបាយ ដែលហាក់ដូចជាហួសសម័យ។
- ការសំខាន់គឺត្រូវបង្កើតការស្រាវជ្រាវដែលអាចអនុវត្តបាន មិនមែនត្រឹមតែជាការស្រាវជ្រាវបែបពណ៌នានោះឡើយ។
- បញ្ហាថវិកា និងពេលវេលា ច្រើនតែរារាំងដល់ការដាក់បញ្ចូលគោលការណ៍ GEDSI ឱ្យបានពេញលេញ។
 - ចាំបាច់ត្រូវមានជំនួយមូលនិធិសម្រាប់បរិយាបន្ន ឬថវិកាបន្ថែម ដើម្បីទ្រទ្រង់ការចូលរួមកាន់តែច្រើន និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវដែលកាន់តែប្រកបដោយបរិយាបន្ន។
 - ការធ្វើឱ្យមានបរិយាបន្នក្នុងការស្រាវជ្រាវ ជាកិច្ចការដែលត្រូវចំណាយពេលយូរ។ ដូច្នេះ គួរកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងគួរកំណត់ច្បាស់ពីវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ មុននឹងចាប់ផ្តើមការស្រាវជ្រាវ។
- ជៀសវាងការកែសម្រួលលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទៅតាមបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីកុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់អត្តសញ្ញាណ (identity sensitivity) ។

ការពិភាក្សាគោលនយោបាយ ប្រកបដោយបរិយាមន្ន

- ចុះជួបសហគមន៍ និងពិគ្រោះជាមួយសហគមន៍ ប្រសិនបើអ្នកចង់ឱ្យគេស្តាប់ លឺសំឡេងរបស់សហគមន៍។
- សមាសភាគ ២ នៃបរិយាមន្នដែលត្រូវពិចារណា គឺការតំណាងឱ្យទស្សនៈចម្រុះ (ជាពិសេសទស្សនៈរបស់អ្នកដែលមិនត្រូវបានរួមបញ្ចូលជាប្រចាំ) និងការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួល។
- មានវិធីផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនក្នុងការរៀបចំការពិភាក្សា។ ឧ. Policy walk (ការចុះ ទៅទីតាំងដើម្បីសង្កេតមើល មើលឃើញបញ្ហាជាក់ស្តែង ពិភាក្សាជាមួយអ្នកនៅ ទីនោះ ឆ្លុះបញ្ចាំង និងសហការគ្នារៀបចំ) អាចជាវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាព។

ការផ្សព្វផ្សាយការស្រាវជ្រាវដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងមានប្រសិទ្ធភាព

- អត្ថបទខ្លីៗ មានប្រសិទ្ធភាពជាងអត្ថបទវែងៗ ព្រោះអ្នកអានចូលចិត្តមាតិកាដែលមានរូបភាព វីដេអូ និងសំឡេង ជាងអត្ថបទវែងអន្លាយ។
- ការចាប់ផ្តើមសហការជាមួយបណ្តាញប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ (media outlet) ជួយពង្រីកភាពគ្របដណ្តប់ ព្រោះមនុស្សតែងអាន/មើលព័ត៌មាន តាមបណ្តាញទាំងនោះ។
- ដើម្បីបង្កើនផលជះ អ្នកចូលរួមស្នើឱ្យដកពិសោធន៍ជាមួយទម្រង់ផ្សព្វផ្សាយផ្សេងទៀត ដូចជា ការសម្តែងលើឆាក វីដេអូ ចម្រៀង និងផិតកាស។
- មធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយស្តង់ដារ ច្រើនតែមើលរំលងតម្រូវការរបស់ជនមានពិការភាព។ ដើម្បីធានាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលពិតប្រាកដ គួរជំរុញការចូលរួមរបស់ជនមានពិការភាពក្នុងការចងកសារបោះពុម្ពផ្សាយ និងគេហទំព័រ និងសាកល្បងសម្ភារៈទាំងនេះជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់ មុននឹងចេញផ្សាយជាសាធារណៈ។ មួយវិញទៀត គួរអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីមាតិកាគេហទំព័រដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (WCAG)។
- ត្រូវការផលិតផលការស្រាវជ្រាវជាភាសាខ្មែរកាន់តែច្រើន ដើម្បីបង្កើនភាពងាយស្រួល និងភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន។

ភាពជាដៃគូសម្រាប់ការចូលរួមគ្នា គោលនយោបាយ

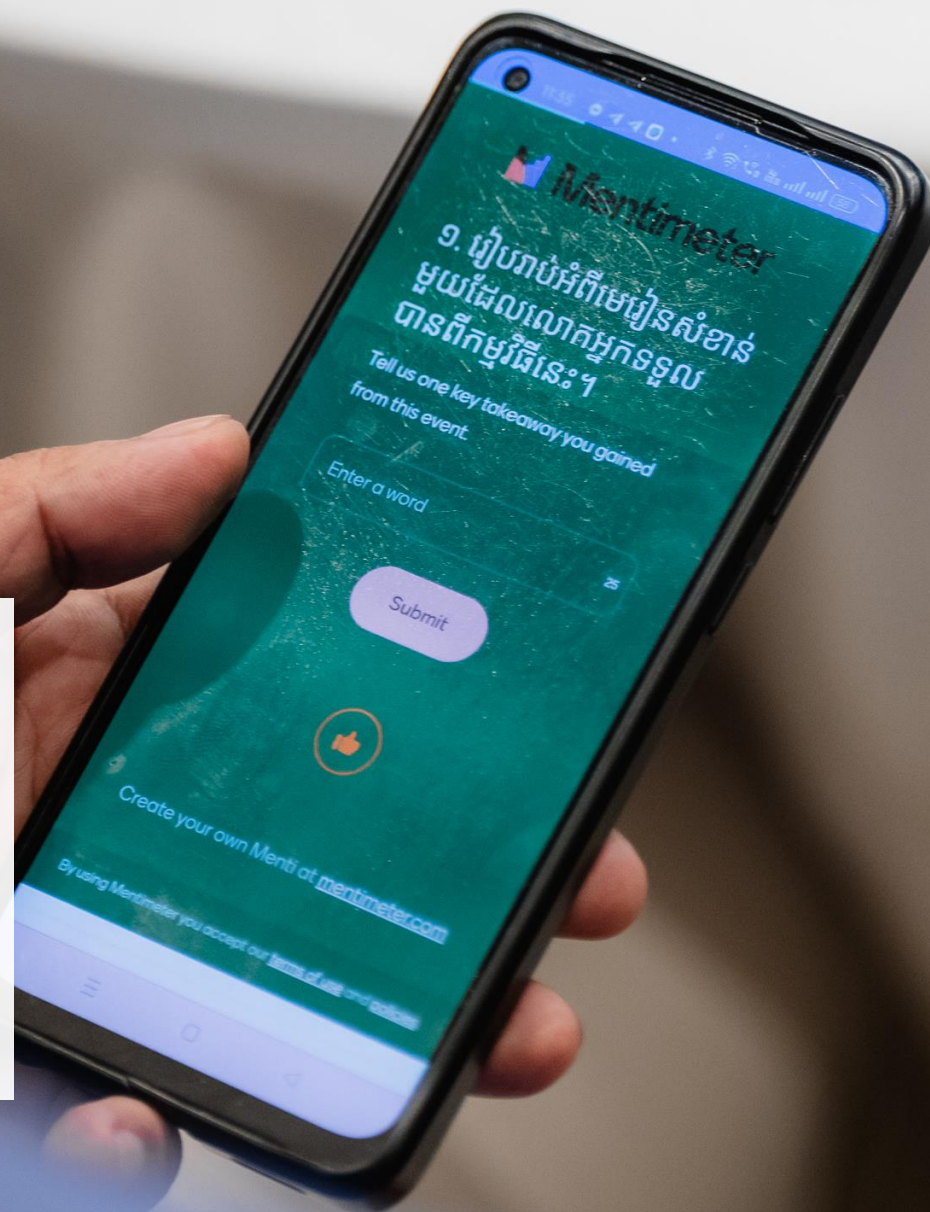
- កិច្ចសហការគួរចាប់ផ្តើមពីគំនិតតូចៗដែលអាចអនុវត្តបាន និងវិធីសាស្ត្រក្រៅផ្លូវការ។
- ការជំរុញការចូលរួមរបស់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ មានប្រសិទ្ធភាពបំផុត នៅពេលដែលការចូលរួមបែបនេះគាំទ្រដោយគំនិតច្បាស់លាស់ និងសំណើដែលអាចអនុវត្តបាន។ នេះជួយធានាថា ការពិភាក្សាមានលក្ខណៈស្ថាបនា និងបន្ស៊ីគ្នានឹងអាទិភាពគោលនយោបាយ។
- គួរបង្កើតក្រុមការងារសង្គមស៊ីវិល ដែលសមាជិកមានលក្ខណៈចម្រុះ និងជំនាញឯកទេសផ្សេងៗគ្នា ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្សនយោបាយ។

ការជះឥទ្ធិពលលើដំណើរការគោលនយោបាយ

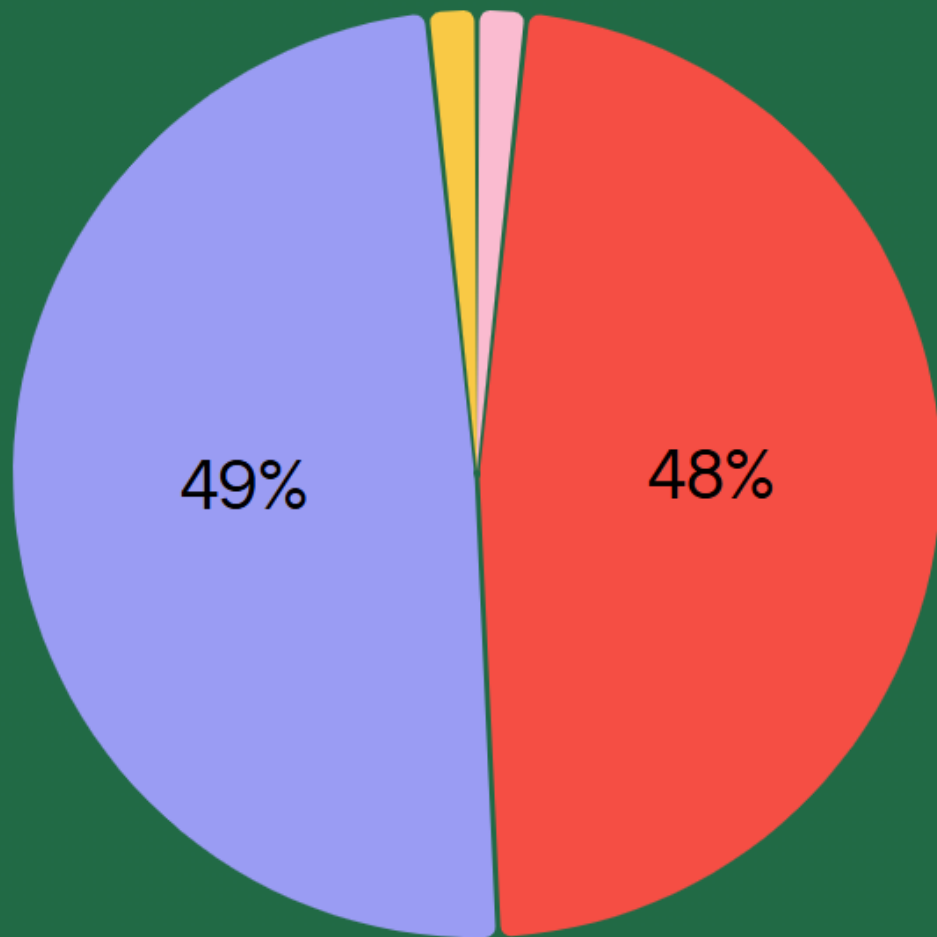
- ដើម្បីបង្កើនការទទួលយក យើងចាំបាច់ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ និងជំរុញការចូលរួមរបស់អ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្របែបចូលរួម ដើម្បីឱ្យពួកគេចូលរួមក្នុងដំណើរការនេះទាំងមូល និងរាយការណ៍មកវិញ ហើយកុំរង់ចាំដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយ ទើបជំរុញការចូលរួមរបស់ពួកគេ។
- យើងត្រូវប្រើប្រាស់យន្តការរដ្ឋាភិបាលដែលមានស្រាប់។
- ការជំរុញការចូលរួមរបស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលសមស្រប ជាវិធីមួយទៀតក្នុងការជះឥទ្ធិពលលើគោលនយោបាយ។
- ការបង្កើនភាពអង់អាចរបស់សហគមន៍ឱ្យមានភាពម្ចាស់ការលើការស្រាវជ្រាវធានាបាននូវភាពពាក់ព័ន្ធ និងនិរន្តរភាព។

មគ្គយោបល់ពី អ្នកចូលរួម

រៀបរាប់អំពីមេរៀនសំខាន់មួយដែលលោកអ្នក
ទទួលបានពីកម្មវិធីនេះ

- 1% មិនមានអ្វីថ្មីនោះទេ/Nothing new
- 48% បានរៀនថ្មីមួយចំនួន ប៉ុន្តែភាគច្រើនខ្ញុំបានដឹងរួចហើយ/I learned a few new things, but most of it I already knew
- 49% ភាគច្រើនគឺថ្មីសម្រាប់ខ្ញុំ/Most of it was new
- 1% វាគឺថ្មីទាំងអស់សម្រាប់ខ្ញុំ/It was all new to me

សម្រាប់ព័ត៌មានដែលលោកអ្នកបានឮនៅថ្ងៃនេះ
តើព័ត៌មានប៉ុន្មានភាគរយដែលថ្មីសម្រាប់លោកអ្នក ?

តាមការយល់ឃើញរបស់លោកអ្នក តើផ្នែកកម្មវិធីណា
ខ្លះដែលយើងសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពច្រើនបំផុត?

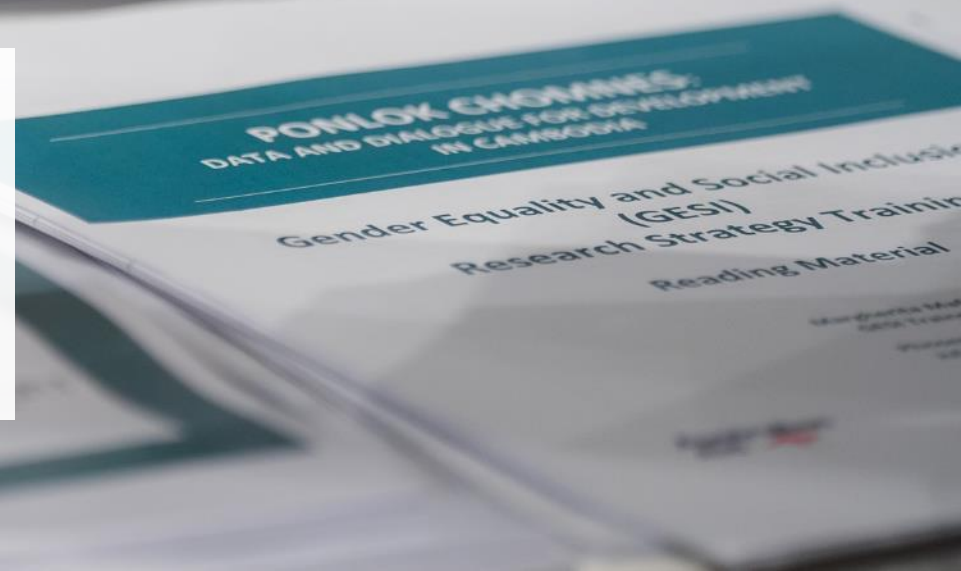
តាមគំនិតរបស់លោកអ្នក តើក្នុងផ្នែកកម្មវិធីណាខ្លះដែល
សកម្មភាពកម្មវិធីមានភាពពាក់ព័ន្ធបំផុត ឬចាំបាច់បំផុត
ក្នុងបរិបទបច្ចុប្បន្នរបស់កម្ពុជា ?

តើវគ្គណាខ្លះដែលលោកអ្នកយល់ថា មាន
ប្រយោជន៍ និងគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍បំផុត ?

សំណួរដែលទទួលបាន និងចម្លើយពី
ក្រុមកម្មវិធីពន្លាតចំណេះ

១.សំណើរបស់អ្នកចូលរួម ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២

- ពង្រីករយៈពេលសម្រាប់កម្មវិធី Ignite Talks និងវគ្គតាមបញ្ជូរ ដើម្បីបន្ថែមប្រធានបទ និងបញ្ហាកាន់តែច្រើន និងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការសួរសំណួរបន្ត និងការពិភាក្សាយ៉ាងរស់រវើកជាមួយវាគ្មិន។
- ការបង្កើនភាពងាយស្រួល ៖ ទីតាំង (ឆាក) ដែលបង្កភាពងាយស្រួលកាន់តែខ្លាំង បើកទូលាយសម្រាប់សាធារណជន ជំរុញការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន លទ្ធភាពទទួលបានសម្ភារ (ស្លាយបទបង្ហាញ)។
- អ្នកចូលរួមបង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍លើសកម្មភាពនាពេលអនាគត ដែលត្រូវពិចារណាសម្រាប់កម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ ដូចខាងក្រោម ៖
 - ការរៀបចំសិក្ខាសាលានៅសាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា
 - ការផ្ដោតលើការបង្កើតគោលនយោបាយ និងប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងពិការភាព
 - ការបង្កើតឱកាសកាន់តែច្រើនសម្រាប់ការចូលរួមជាមួយវាគ្មិន និងសម្រាប់ឱ្យនិស្សិតចែករំលែកស្នាដៃរបស់ពួកគេ និង
 - ការបង្កើនការចូលរួមរបស់យុវជន តាមរយៈការពង្រីកឱកាសអាហារូបករណ៍។

២.សំណួររបស់អ្នកចូលរួម និងការឆ្លើយតបពីកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២

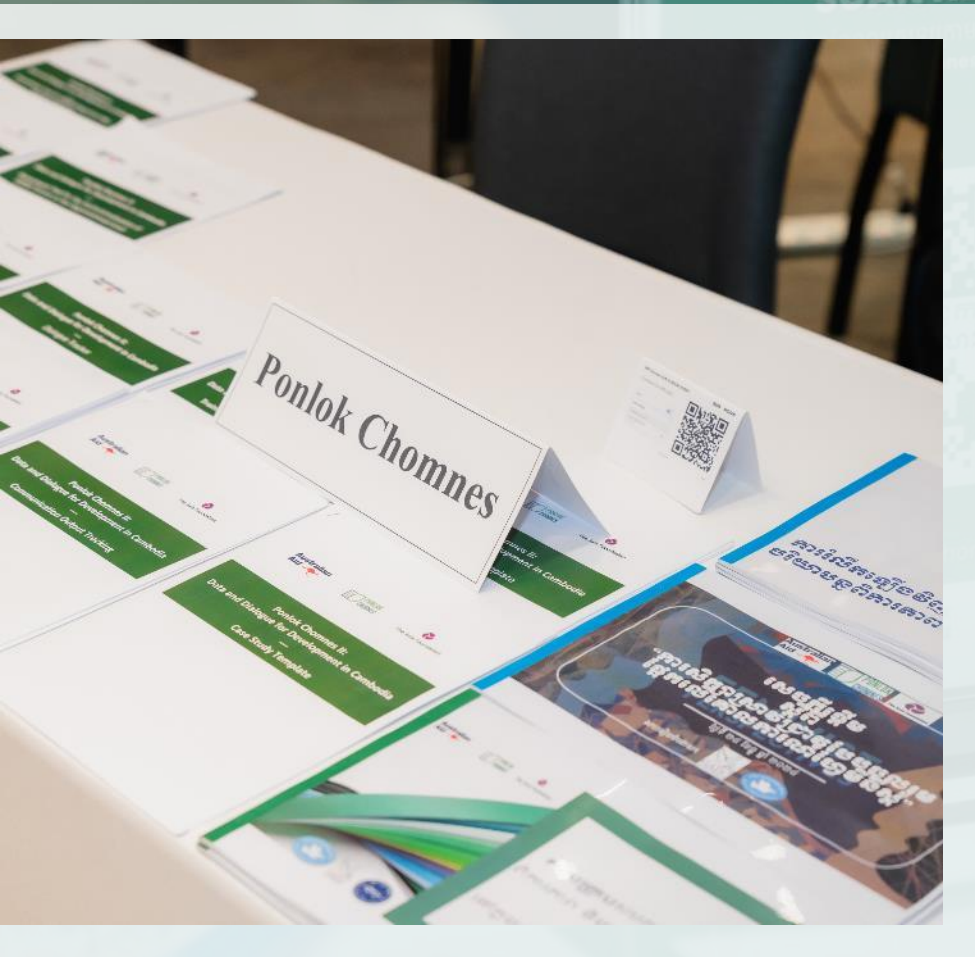
- ១. តើអ្វីខ្លះជាអាទិភាពបន្ទាប់នៃកម្មវិធីនេះ? ចម្លើយ ៖ ការចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយ ការផ្សព្វផ្សាយការស្រាវជ្រាវដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងមានប្រសិទ្ធភាព និងការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវ និងការពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ននៅកម្ពុជា។
- ២. តើត្រូវអនុវត្តក្រមសីលធម៌ការស្រាវជ្រាវក្នុងការពិភាក្សាក្រុម ឬកម្មវិធី Ignite Talks ដោយរបៀបណា? ចម្លើយ ៖ ត្រូវស្វែងរកការយល់ព្រមជានិច្ច មុននឹងចែករំលែករឿងរ៉ាវផ្ទាល់ខ្លួន ឬទិន្នន័យរសើប។ គោរពការរក្សាការសម្ងាត់ និងកុំលាតត្រដាងអត្តសញ្ញាណ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត។ សូមអានបន្ថែមស្តីពី គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ក្រមសីលធម៌ទិន្នន័យ និង កញ្ចប់ឧបករណ៍ស្តីពីក្រមសីលធម៌ទិន្នន័យ ដើម្បីទទួលបានការណែនាំពិស្តារ។
- ៣. តើអ្វីខ្លះជាសមាសភាគ ៣ នៃ GEDSI ដែលត្រូវពិចារណាក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចគោលនយោបាយ? ចម្លើយ ៖ កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលអាចត្រូវបានផាត់ចេញ រួមបញ្ចូលសំឡេងចម្រុះ និងធានាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។ សម្រាប់ការយល់ដឹងបន្ថែម សូមអាន យុទ្ធសាស្ត្របរិយាបន្ន និង យុទ្ធសាស្ត្របរិយាបន្ន សមធម៌ និងភាពចម្រុះ ដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី។ សូមទាក់ទងផងដែរទៅក្រុមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដើម្បីស្វែងយល់ពីគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការពិភាក្សាគោលនយោបាយប្រកបដោយបរិយាបន្ន។
- ៤. តើមានការគាំទ្រដល់អ្នកដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ឬទេ? តើពួកគេអាចក្លាយជាដៃគូកម្មវិធីពន្លកចំណេះបានដែរ ឬទេ? ចម្លើយ ៖ មានការគាំទ្រដល់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ជាចម្បងគឺតាមរយៈស្ថាប័ន។ ខណៈដែលកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ មិនផ្តល់មូលនិធិដោយផ្ទាល់ដល់បុគ្គល កម្មវិធីនេះពង្រឹងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវតាមរយៈដៃគូ។ បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងអ្នកមកពីក្រុមជួបការលំបាក អាចទទួលបានការគាំទ្របន្ថែមដើម្បីដឹកនាំ ឬចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការពិភាក្សា។ ក្រៅពីនេះ កម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ បានផ្តល់ឱកាសតាមរយៈការទទួលបានអាហារូបករណ៍ពីកម្មវិធីផ្ទាល់ ដើម្បីចូលរួមជាមួយ អង្គការCKS វេទិកាអនាគត និងសកម្មភាពដែលដឹកនាំដោយបណ្តាញ SheThinks។
- ៥. តើយើងអាចចូលរួមជាមួយកម្មវិធីពន្លកចំណេះដោយរបៀបណា? ចម្លើយ ៖ តាមរយៈជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ អាហារូបករណ៍ និងការចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ពិភាក្សាគោលនយោបាយ។ សូមរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយរបស់យើង ដើម្បីបានដឹងពីឱកាសថ្មីៗ។
- ៦. តើមានឧទាហរណ៍នៃឥទ្ធិពលលើគោលនយោបាយ ឬទេ? ចម្លើយ ៖ ការស្រាវជ្រាវរបស់ CPS បានរួមចំណែកដល់គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (សូមចុច តំណភ្ជាប់ភស្តុតាង នេះ)។ អ្នកចូលរួមជាមួយវេទិកាអនាគត បានរួមចំណែកដល់ការរៀបចំគោលនយោបាយទីក្រុង (សូមចុច តំណភ្ជាប់ព័ត៌មានពិស្តារ នេះ)។

២.សំណួររបស់អ្នកចូលរួម និងការឆ្លើយតបពីកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២

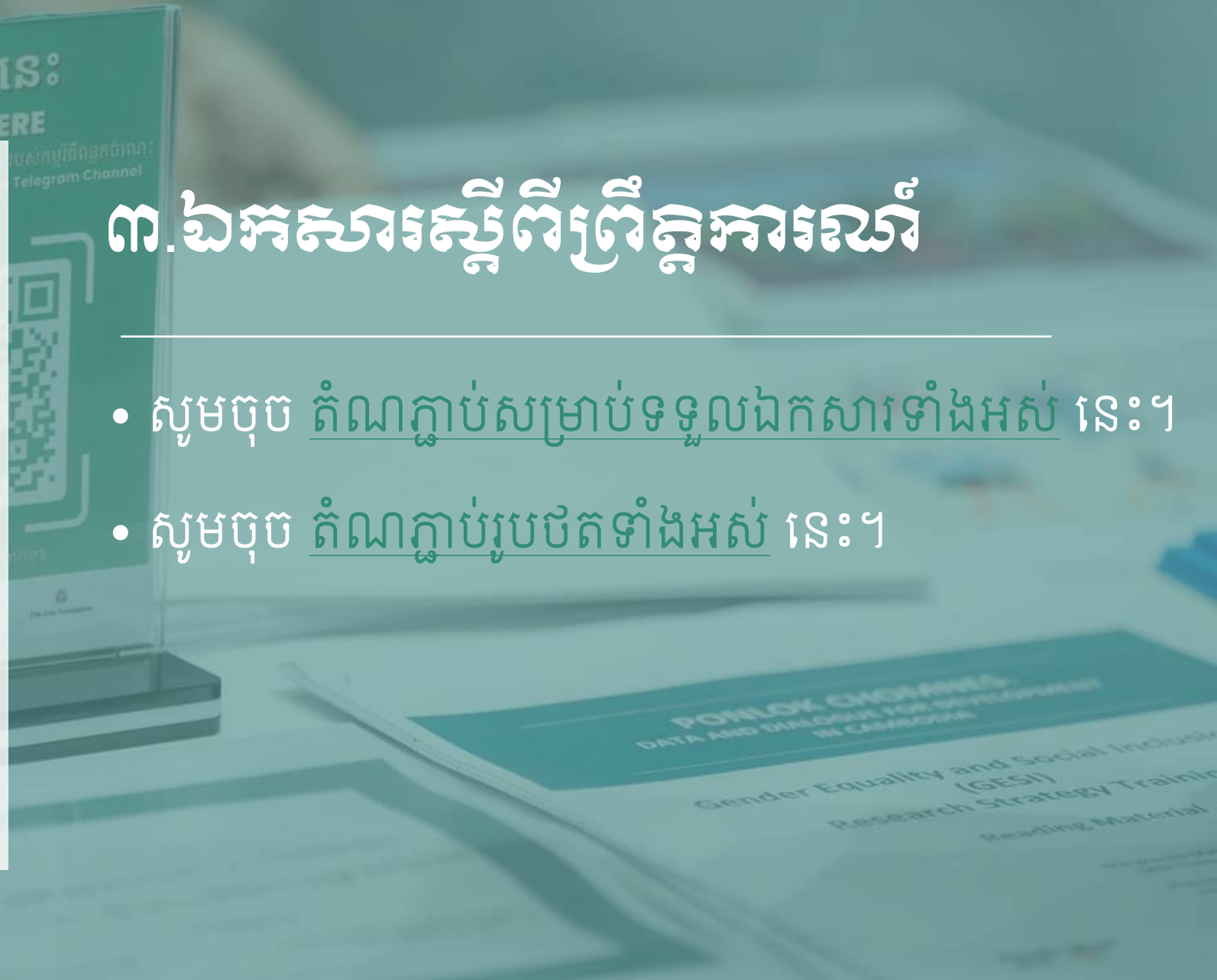
៧. តើមានប្រាក់ឧបត្ថម្ភការធ្វើដំណើរស្រាវជ្រាវសម្រាប់និស្សិត ដែលចុះស្រាវជ្រាវតាមមូលដ្ឋាន ឬទេ? ចម្លើយ ៖ បច្ចុប្បន្ន មិនទាន់មានទេ ប៉ុន្តែយើងកំពុងពិចារណាលើចំណុចនេះ។
៨. តើអ្នករក្សាតុល្យភាពនូវតួនាទីជាមួយនឹងបរិបទវប្បធម៌ និងបរិបទស្ថាប័ន ដើម្បីធានាភាពពាក់ព័ន្ធ និងនិរន្តរភាពដោយ របៀបណា? ចម្លើយ ៖ យើងអនុវត្តសកម្មភាពផ្នែកលើគោលការណ៍ដឹកនាំបែបក្នុងស្រុក ដើម្បីឱ្យដៃគូអាចប្រើ ប្រាស់ជំនាញឯកទេសរបស់ពួកគេតាមរបៀបដែលបន្តិច្នោះនឹងអាទិភាព និងតម្រូវការថ្នាក់ជាតិ។ យើងមិនត្រឹមតែ លើកតម្កើងគំនិតថ្មីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងយកចិត្តទុកដាក់លើបរិបទប្រទេស និងមូលដ្ឋានទៀតផង។
៩. តើលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនឹងយកទៅធ្វើអ្វី? ចម្លើយ ៖ លទ្ធផលទាំងនោះត្រូវបានចែករំលែកជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណជន ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការយល់ដឹង។ អ្នកអាចចូល មើល ផលិតផលចំណេះដឹង និង ការងារដៃគូរបស់យើង។
១០. តើកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ ផ្តល់ជំនួយមូលនិធិដល់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ឬទេ? ចម្លើយ ៖ មិនមានការផ្តល់ ជំនួយមូលនិធិដោយផ្ទាល់ដល់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធទេឡើយ។ ការគាំទ្រត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយប្រយោលតាមរយៈអង្គ ការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។
១១. តើអនក្ខរកម្មនៅតំបន់ជនបទ ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ ឬទេ? ចម្លើយ ៖ ពាក់ព័ន្ធ ។ ឧ. ការងាររបស់ CPS ស្តីពីការស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍជនបទ។
១២. តើប្រភេទមាតិកាអ្វីខ្លះ ដែលត្រូវបានចែករំលែកក្នុងគេឡេក្រាមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ? ចម្លើយ ៖ ផលិតផលការ ស្រាវជ្រាវ ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាព សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយ និងចំណុចសំខាន់ៗស្តីពីដៃគូ។
១៣. តើគោលការណ៍ណែនាំក្រោមកម្មវិធីពន្លកចំណេះ ដំណាក់កាលទី ២ នឹងត្រូវបានចែកចាយជាសាធារណៈ ឬទេ? ចម្លើយ ៖ មែនហើយ។ គោលការណ៍ណែនាំទាំងនេះនឹងត្រូវបានបង្ហាញចូលគេហទំព័ររបស់យើង (សូមចុច ទី នេះ) នៅពេលបញ្ចប់រួចរាល់។

៣.៦ កសាងស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍

- សូមចុច តំណភ្ជាប់សម្រាប់ទទួលឯកសារទាំងអស់ នេះ។
- សូមចុច តំណភ្ជាប់រូបថតទាំងអស់ នេះ។

ព័ត៌មានទំនាក់ទំនង និងបណ្តាញសង្គម

[Website](#): Policy Pulse

[LinkedIn](#): @PonlokChomnes

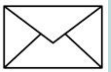
[Twitter \(X\)](#): @PonlokChomnes

[Facebook](#): Ponlok Chomnes

[Facebook](#): Australian Embassy, Cambodia

[Email](mailto:ponlok.chomnes@asiafoundation.org): ponlok.chomnes@asiafoundation.org

សូមអរគុណ! សូមតាមដានបណ្តាញរបស់យើង ☺

ស្វែង QR Code ដើម្បីចូលទៅកាន់គេហទំព័រ Policy Pulse ៖

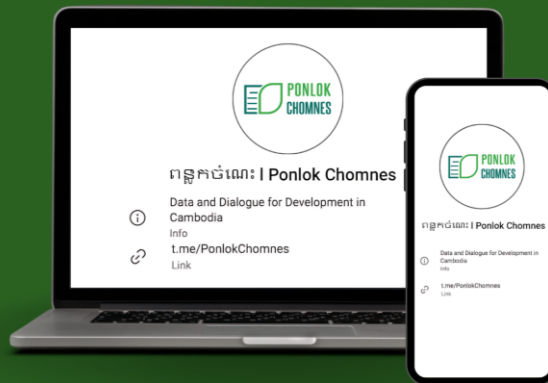
ស្វែង QR Code ដើម្បីជាវព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានរបស់យើង ៖

Welcome To Our Telegram Channel !

Scan here to subscribe
to our channel!

Follow us on other social media platforms:

Data and Dialogue for Development in Cambodia

Phase II: 2023-2027

By 2027, select public policy decisions use
credible evidence and involve **inclusive dialogue**

to achieve this outcome we are focused on:

Credible and
diverse evidence

Effective and
accessible
communication

Inclusive
policy dialogues

Meaningful
engagement
of women and
marginalised groups

Integrating gender, disability, social inclusion
and climate change throughout

www.policypulse.org

សូមអរគុណសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកទាំងអស់គ្នា